

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- **133**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

10.12/2025

7/33885 GK 12
7/34267
7/34268 } GK 19
7/34273
7/34396 } GK 20
7/34662 } GK 21
7/34896
7/34900 } GK 25
7/34903
7/35008
7/35015 } GK 28
7/35019 }

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 23/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.
b) 07/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1712094 sayılı yazınız.
c) 09/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.
ç) 10/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1715447 sayılı yazınız.
d) 17/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1718631 sayılı yazınız.
e) 21/10/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1720765 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e)'de kayıtlı yazıyla iletilen İstanbul Milletvekili Çiçek OTLU'nun 7/33885 ve 7/34903, Batman Milletvekili Zeynep ODUNCU KUTEVİ'nin 7/34267, Kayseri Milletvekili M. Baki ERSOY'un 7/34268, Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/34273, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/34396, İstanbul Milletvekili Elif ESEN'in 7/34662, Diyarbakır Milletvekili Adalet KAYA'nın 7/34896, Hatay Milletvekili Mehmet GÜZELMANSUR'un 7/34900, Van Milletvekili Sinan ÇİFTYÜREK'in 7/35008, Mersin Milletvekili Talat DİNÇER'in 7/35015 ile Amasya Milletvekili Reşat KARAGÖZ'ün 7/35019 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (30 Sayfa)

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ M. BAKİ ERSOY'UN 7/34268 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

“Sıfır Atık, Gıda İsrafı, Sürdürülebilir Tarım, Çevre Bilinci Ve Tasarruf” kavramlarına Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programlarında birçok ders içeriğinde yer verilmektedir. Örneğin; Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında 2. Sınıf “Doğa ve Çevre” öğrenme alanı öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde “*Öğrencilerin kaynakları tasarruflu kullanarak israftan kaçınmaları ve israfın olası zararlarını fark etmeleri beklenir.*” ifadeleri yer almaktadır. 2. Sınıf “Doğa ve Çevre” öğrenme alanında öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde “(HB.2.5.4.) Kaynakları tasarruflu kullanmanın önemini değerlendirebilme” öğrenme çıktısına ait “b) Kaynakları tasarruflu kullanmaya yönelik çıkarımlarda bulunur.” süreç bileşeni ve öğrenme-öğretme uygulamalarında “tasarruf” kavramı ile ilişkili ifadeler yer almaktadır. 3.Sınıf “Doğa ve Çevre” öğrenme alanında öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde “(HB.3.5.4) Kaynakların doğru kullanımına ve tasarruf konularına değinilerek bir sunum hazırlamaları sağlanır.” ifadeleri yer almaktadır. Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında 4. Sınıf “Sağlıklı Besleniyorum” ünitesinde zenginleştirme bölümünde “*Gıda tasarrufu ile ilgili sosyal farkındalık projesi tasarımları istenebilir.*” ifadeleri yer almaktadır. 4.Sınıf “Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar” ünitesinde köprü kurma bölümünde “*Öğrencilerin okullarda elektrik, su ve gıda tasarrufu için yapılanları okul idaresi ile görüşerek belirlemeleri sağlanabilir.*” ifadeleri yer almaktadır. Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programında tüm sınıf düzeylerinde 3. tema içeriklerinde “*Sürdürülebilirlik: temiz suyun ve suyu arıtmanın önemi, erişilebilirlik ve temiz çevre, sürdürülebilir toplulukların önemi, sorumlu üretim ve tüketimin önemi, bilinçli tüketici olma, israftan kaçınma*” ifadeleri yer almaktadır. Coğrafya Dersi Öğretim Programında 11. Sınıf “Ekonomik Faaliyetler ve Etkileri” ünitesinde öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde “*COĞ.11.5.1. Gıda israfının önlenmesine yönelik çalışmalara nasıl katkı sağlanabileceği ile ilgili görüşler sunulur.*” ifadeleri yer almaktadır. 11.Sınıf “Ekonomik Faaliyetler ve Etkiler” ünitesinde öğrenme-öğretme uygulamaları bölümünde “(COĞ.11.5.1.) Tarımsal faaliyetleri gıda güvencesi açısından sorgulayabilme a) Tarımsal faaliyetler ve gıda güvencesi ile ilgili merak ettiği soruları sorar. b) Tarımsal faaliyetler ve gıda güvencesi ile ilgili bilgi toplar. c) Tarımsal faaliyetler ve gıda güvencesi ile ilgili elde ettiği bilgileri düzenler. ç) Tarımsal faaliyetler ve gıda güvencesi ile ilgili düzenlediği bilgileri çözümler. d) Tarımsal faaliyetler ve gıda güvencesi ile ilgili çözümlediği bilgilerden çıkardığı sonuçları paylaşır.” öğrenme çıktısı ve süreç bileşeni yer almaktadır. Ayrıca ortaöğretim kademesindeki haftalık ders çizelgelerinde “İnsan, Toplum ve Bilim” seçmeli ders kategorisinde “Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Güvenliği” dersi de yer almaktadır.

Bakanlığımızca ücretsiz bir şekilde dağıtımı yapılan ders kitapları ve eğitim araçları; 14.10.2021 tarihli ve 31628 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği gereğince Talim ve Terbiye Kurulu tarafından uygun görülen kriterler doğrultusunda hazırlanmaktadır. Ders kitapları ve eğitim araçlarının hazırlanması, incelenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerinde kullanılan ve 15/10/2024 tarih ve 117172165 sayılı Kurul Mütalaası ile uygun bulunan “TYMM Ders Kitapları ve Eğitim Araçlarının İncelenmesinde Değerlendirmeye Esas Olacak Kriterler ve Açıklamaları” içerisinde *gıda israfı, sürdürülebilir tarım, çevre bilinci ve tasarruf alışkanlıkları* konularıyla ilgili ilgili maddeler aşağıda sunulmuştur:

“1.9.1. İçerikte çevre bilincine aykırı mesajlar içeren yazılı veya görsel herhangi bir unsur bulunmamalıdır. 1.9.2. İçerikte öğrencilerin çevre bilinçlerinin artması teşvik edilmelidir. İçerikte eğitim öğretim programı ile uyumlu olacak şekilde çevre ve sürdürülebilirlik, iklim değişikliği, doğal kaynakların korunması ve yeşil dönüşümlerle ilgili yazılı ve görsel unsurlara ve e-içeriklere yer verilmelidir.

1.9.3. İçerikte hayvan haklarına aykırılık teşkil edecek yazılı ve görsel herhangi bir unsur bulunmamalıdır.”

Yukarıda yer alan kriterler ve açıklamaları ile birlikte ders kitapları ve eğitim araçlarında gıda israfı, sürdürülebilir tarım, çevre bilinci ve tasarruf alışkanlıkları ile ilgili toplumsal farkındalık oluşturmak hedeflenmektedir.

Öte yandan ortaokul 6, 7 veya 8. sınıflarda haftada 2 ders saati *çevre ve iklim değişikliği* dersi seçmeli olarak okutulmaktadır.

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca belirlenen Belirli Gün ve Haftalar Çizelgesinde yer alan Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası'nda okullarımızda; “tasarruf ve yatırım bilincinin oluşturulması, yerli üretimin desteklenmesi ile sürdürülebilir çevre dostu tüketim” başlığında çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Ayrıca Temel Eğitim Genel Müdürlüğünce okul öncesi eğitim kademesine yönelik 2024-2025 eğitim öğretim yılında; yerli üretim ve yerli ürün tüketimi, tarım, sanayi ve teknolojik gelişmeler, tutumluluk, tasarruf, çevre bilinci konularında çocuklara sunulan öğrenme deneyimlerinin zenginleştirilmesini, ailelerin sürece dâhil edilerek edinilen bilgi ve becerilerin kalıcı hâle getirilmesini sağlayacak içeriklerin yer aldığı “Tutum, Yatırım ve Türk Malı Haftası Etkinlik Takvimi” yayımlanmıştır.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile Tarım ve Orman Bakanlığı arasında Ekim 2025'te yapılan protokol kapsamında, ihtiyaç duyulması hâlinde *tarım, hayvan sağlığı ve yetiştiriciliği* ve *laboratuvar hizmetleri* alanları çerçeve öğretim programlarının ve çerçeve öğretim programlarında yer alan/yer alabilecek seçmeli meslek dersleri/sertifika dersleri ve basılı/dijital eğitim materyalleriyle ilgili çalışmalara katkı sağlamak, sağlıklı gıda kültürü, bilinçli tarım kültürü, üretim farkındalığı, yeşil ve dijital dönüşüm kapsamında ortak çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Öte yandan öğrencilerimizde tarım ve gıda güvenliği ile iklimin önemi ve çevre bilinci geliştirmek amacıyla Anadolu imam hatip lisesi haftalık ders çizelgesine 10. sınıfta 1; 11 ve 12. sınıflarda ise 1 veya 2 saat seçilebilecek şekilde “İklim, Çevre ve Yenilikçi Çözümler” ile “Sürdürülebilir Tarım ve Gıda Güvenliği” dersleri eklenmiştir.